

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

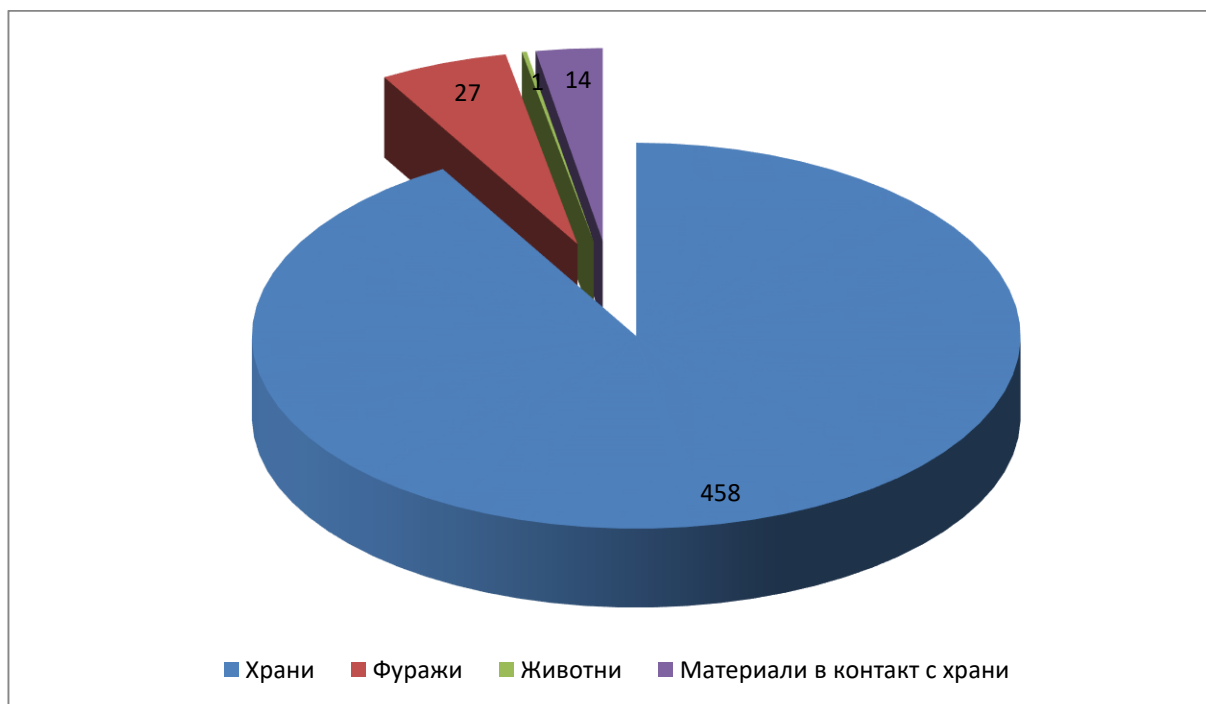
Министерство на земеделието и храните

Център за оценка на риска
по хранителната верига

Анализ на данните, получени от системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) за месец март 2024 г.

Общият брой нотификации за месец март 2024 г. е **500**. Сигналите в категория храни са най-много – **458**, за фуражите – **27**, материалите в контакт с храни – **14**. Има и **1** сигнал в категория животни. (фиг.1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – **115** нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – **20** нотификации: наличие на охратоксин А в стафида от Турция (2); наличие на пестицидни остатъци в круши от Испания, в пролетен лук от Египет и в авокадо от Колумбия; неотразен на етикета алерген (серен диоксид) в консервиран артишок от Египет и в сушени гъби шиитаке от Китай; *Salmonella spp.* в лук на прах от Египет и в нарязани бадеми от Испания;

Amber Green White

1618, гр. София, бул. "Цар Борис III" № 136; тел. +359 2 427 30 56
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg

перхлорат в сладки картофи от Китай; тебуконазол в нектарини от Чили; диметоат в замразени череша от Сърбия; линурон в целина от Холандия; форметанат в чушки от Йордания; наличие на пестицид в тиквички от Испания; глуфозинат в грозде от Южна Африка; наличие на норовируси в замразени сини боровинки от Германия; наличие на патулин в смуутита от Полша; чужди тела (парчета метална тел) в нарязан спанак от Холандия и възможно наличие на чужди тела (парчета стъкло) в червено зеле в стъклен буркан от Германия.

Зърнени и тестени изделия – 12 нотификации: недеклаиран алерген (сусам) в багети от Холандия; наличие на неразрешената нова храна хексахидроканобинол (ННС) в сладки и желирани бонбони от Чехия; наличие на чужди тела в пасти от Франция; афлатоксин В1 в сушено просо от Китай; недеклаиран алерген (ядки) във франжипан (вид маслено бадемов пълнеж) на прах от Холандия; наличие на чужди тела (пластмасови парчета) в сладки от Белгия; високи нива на акриламид в хрупкав, екструдирани хляб от Германия; наличие на чуждо тяло (парче керамика) в хляб от Белгия; наличие на деоксиниваленол (DON) в царевица от Южна Африка; чужди тела (парчета метал) в хляб от Холандия; недеклаиран алерген (риба) в замразени черни кифли бриош от Холандия и наличие на чужди тела (парчета метал) в зърнени закуски от Германия.

Билки и подправки – 10 нотификации: наличие на пирилизидинови алкалоиди в кимион на прах от Германия, в кимион от Индия и в сушено орегано от Белгия; хлорпирифос в смлени семена от копър от Испания и в кимион на прах от Обединеното кралство; *Salmonella* в куркума от Испания; *Salmonella enterica ser. Bongori* в прясна мента от Кения; неотразен на етикета алерген (сулфити) в пръчки канела от Шри Ланка; наличие на пестицидите (хлорпирифос, ацетамиприд и тебуконазол) в зелени чушки от Китай и антраквинон в смлян кардамон от Белгия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 9 нотификации: наличие на афлатоксини в бразилски ядки от Боливия, в шамфъстък от Германия и САЩ, в печен шамфъстък от Италия и Турция, в ядки с подправки с неизвестен произход и в оризово брашно от Камбоджа и Дания; наличие на *Listeria monocytogenes* в шамфъстък на прах от Турция; наличие на микотоксини и *Listeria monocytogenes* в шамфъстък на прах от Франция; високо съдържание на цианид в брашно от ленено семе от Белгия и наличие на афлатоксин В1 и охратоксин А в шамфъстък от Иран.

Птиче месо и продукти от него – 9 нотификации: *Salmonella* във филета от пилешки гърди от Германия, в пилешки хапки, също от Германия и в замразена пилешка кайма от Холандия; *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в патешки гърди от Унгария; *Salmonella spp.* в замразени кнедли от Латвия; *Salmonella Paratyphi B* в пилешка кайма от Холандия; сгрешен срок на годност на етикета на пилешко филе от Белгия; **наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis*** в замразени пилешки вътрешности от Чехия и **недеклариран алерген (соя)** в цяло пиле от Белгия.

Риба и рибни продукти – 8 нотификации: **наличие на *Listeria monocytogenes*** в осолена и пушена съомга от Дания и в люспи от пушена съомга, също от Дания; **високо съдържание на живак** в риба меч от Испания (2) и в замразена риба тон, също от Испания; **неотразени на етикета алергени (целина и соя)** в панирана треска от Холандия и **наличие на чужди тела (парчета пластмаса)** в замразен и паниран хек от Словения.

Мляко и млечни продукти – 8 нотификации: **наличие на *Listeria monocytogenes*** в сирена от Франция (2) и в сирене от сурово козе мляко от Франция; **шигатокин продуцираща *Escherichia coli*** в сирене от сурово козе мляко от Франция, в сирене бри от Франция и в сирене от Франция; **наличие на чуждо тяло (парче пластмаса)** в сирене от Холандия и **наличие на чуждо тяло (метална жица)** в сирене от Швейцария.

Други хранителни продукти/смесени – 8 нотификации: **необявен алерген (млечен протеин)** в замразено ястие от Полша; **наличие на чужди тела (пластмасови фрагменти)** в картофен огретен от Холандия; **недекларирани алергени (синоп и сусам)** в псилиум на прах от Германия и Италия; **недеклариран алерген (соя)** в ястие от Холандия; **наличие на чужди тела (парчета метал)** в женско биле на гранули от Иран; **недеклариран алерген (яйца)** и **наличие на ДНК от птици** в гранулиран бульон с вкус на пиле от Китай; *Salmonella spp.* в соев заместител на месо за вегани от Германия и **високо ниво на хидроцианова киселина** в брашно от маниока от Камерун.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 6 нотификации: **чуждо тяло (парче метал)** в замразени кнедли с говеждо и свинско месо от Естония; **възможно наличие на чужди тела (парчета метал)** в колбас от Дания; **наличие на *Salmonella enterica ser. Infantis*** и **подвеждащо описание на етикета на замразена месна заготовка с добавен соев протеин** от България;

шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в замразени пастети за хамбургери от Германия и наличие на *Listeria monocytogenes* в сготвена шунка от Италия.

Сладкарски изделия – 4 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка хексахидроканабинол (ННС) в плодови дъвки от Холандия и от Чехия, в плодово желе от Австрия и в желирани бонбони от Малайзия.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: неотразен на етикета алерген (яйца) в замразени кнедли от Виетнам; недеклариран алерген (мляко) в тортила от Белгия; наличие на чужди тела (метални частици) в смесени салати от Франция и недеклариран алерген (ядки) в пица от Италия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: високо съдържание на алуминий в чай матча (зелен японски чай) от Китай и наличие на охратоксин А в кафе от Белгия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 2 нотификации: висока концентрация на витамин Д в хранителна добавка за малки деца от Германия и наличие на глицидилови естери в диетична хранителна добавка от Белгия.

Сладоледи и десерти – 2 нотификации: наличие на чужди тела (пластмасови парчета) в шоколадова глазура на сладолед от Германия и чужди тела (метални стърготини) във фунийки за сладолед от Франция.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: наличие на *Escherichia coli* в живи миди от Ирландия.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: норовирус в миди от Франция.

Яйца и яйчни продукти – 1 нотификация: *Salmonella enterica* ser. *Enteritidis* във фецес от кокошки носачки от Хърватия.

Мазнини и масла – 1 нотификация: наличие на ароматни въглеводороди от минерални масла (МОАН) във фракция от палмово масло от Дания.

Фуражни суровини – 1 нотификация: наличие на голямо количество на семена от амброзия (*Ambrosia* spp.) в семена от просо от Франция.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: натриев сулфит от Италия, който е негоден за фуражни цели.

Материали в контакт с храни – 1 нотификация: наличие на меламин в пластмасови купи от Китай.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: заразяване с плесени на безалкохолна напитка от Германия.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: наличие на *Salmonella* в кучешки играчки за дъвчене от Полша.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: *Listeria monocytogenes* в орехов сос от Италия.

За месец март 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Германия с 14 нотификации, следвана от Холандия с 13 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 145 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 43 нотификации: наличие на имазалил в пресни лимони от Турция (6) и в портокали, също от Турция; наличие на афлатоксини в сушени смокини от Турция (4); наличие на пестицидни остатъци в портокали от Египет, в лозови листа от Турция и в грах от Мадагаскар; охратоксин А в стафили от Афганистан и в сушени смокини от Турция; наличие на хлорпирифос в пресни лимони от Турция и в смесена салата от Република Северна Македония; наличие на ацефат и метаамидофос в боб от Кения и в чушки, също от Кения; наличие на хлорпрофарм в портокали от Египет; етоксазол и ацетамиприд в пресни чушки от Турция; металаксил в прясно зеле от Албания; пропаргит в бамя от Индия; хлорпирифос-етил в портокали от Египет; непълна входяща документация за портокали от Египет; карбофуран в боб от Шри Ланка; трициклазол в моринга от Индия; хлорфенапир и фенпропатрин в боб от Бангладеш; бупрофезин и хлорпирифос-метил в пресни чушки от Турция; фосмет в круши, също от Турция; наличие на емаектин в лозови листа от Турция; наличие на пестицидите (ацетамиприд, етион и фипронил) в чушки от Индия; следи от плесени, органична контаминация и наличие на чуждо тяло (парче пластмаса) в замразени малини от Украйна; наличие на неразрешената нова храна екстракт от гъбата *Tremetes versicolor*

от Китай; **ипродион и пропаргит** в червени чушки от Египет; **карбендазим** в чушки чили от Кения; **наличие на пестициди** в плодове питахая от Бразилия; **лямбда-цихалотрин и циперметрин** в чушки от Уганда; **наличие на неразрешени субстанции (пестициди)** в моринга от Индия; **диметоат** в портокали от Египет и **наличие на ацефат** в зелен фасул от Кения.

Ядки, продукти от ядки и семена – 32 нотификации: **наличие на хлорпирифос-етил** във фъстъци от Бразилия (5); **липса на здравен сертификат** за сусам от Судан (4); **наличие на афлатоксини** в шамфъстък от Иран (4), от Турция (2) и от САЩ, във фъстъци от САЩ (3), от Египет (3), от Китай (2), от Аржентина и от Индия, в крекери с ядки от Индия и в лешниково брашно от Индия; *Salmonella spp.* в сусам от Нигерия; **наличие на несъответствие между идентификационния код в официалния сертификат и този на опаковката** на фъстъци от Египет; *Salmonella* в сусам от Индия и **наличие на неразрешени растителни видове** в кестени от Китай.

Билки и подправки – 18 нотификации: **несъответствие между идентификационния код на тестовия доклад с този на опаковката** на кимион от Индия (6); *Salmonella* в дафинови листа от Турция и в листа бетел от Индия; **карбендазим** в чили от Уганда; **наличие на *Clostridium perfringens*** в канела от Виетнам; **етиленов оксид** в масала от Индия; *Salmonella enterica ser. Mbandaka* в чушки чили от Китай; **хлорпирифос и ацетамиприд** в къри на прах от Индия; **наличие на множество неразрешени субстанции и пестицидни остатъци** в смлян кимион от Индия; **наличие на неразрешена нова храна** листа от **карамфил (*Syzygium aromaticum*)** в микс от подправки от Индия; **афлатоксин В1** в микс от подправки от Пакистан; **наличие на множество пестицидни остатъци** в семки от кимион от Индия и **липса на официален сертификат и на аналитичен протокол** за подправки от Индия.

Зърнени и тестени изделия – 15 нотификации: **наличие на афлатоксини** в ориз басмати от Пакистан (4); **ацетамиприд** в ориз от Пакистан (2); **наличие на пестицидни остатъци** в ориз от Индия (2); **глифозат** в брашно от елда от Украйна; **тиаметоксам и трициклазол** в ориз от Индия; **имидаклоприд** в ориз от Пакистан; **ацетамиприд и имидаклоприд** в ориз от Пакистан; **имидаклоприд и тиаметоксам** в ориз басмати от Пакистан; **хлорпирифос** в ориз басмати, също от Пакистан и **наличие на генетично модифициран ориз** в оризова юфка от Китай.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 12 нотификации: в официалния протокол за резултатите от пробовземането липсва информация за партида хранителни добавки от Индия (7) и неправилен сертифициран аналитичен доклад за хранителни добавки от Индия (5).

Риба и рибни продукти – 4 нотификации: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига по време на транспортиране на замразена риба от Украйна; несъответствие между информацията на етикета и тази отбелязана в здравния сертификат на рибни продукти от Сенегал; неправилно етикетирание на риба от Гана и наличие на паразити от семейство *Anisakidae* в замразени парчета съомга от Китай.

Материали в контакт с храни – 3 нотификации: миграция на първични ароматни амини от кухненски прибори от Китай (2) и миграция на формалдеhid от пластмасови кухненски прибори от Тайланд.

Птиче месо и продукти от него – 3 нотификации: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига по време на транспорт на замразено пилешко месо от Украйна; *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в пилешки воденички от Португалия и наличие на *Salmonella spp.* в пилешки месни заготовки от Бразилия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: наличие на толфенпирад в зелен чай с вкус на манго от Китай и наличие на неразрешена нова храна инстантен чай „*Pandanus amamryllifolius*” от Тайланд.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: наличие на сулфити в скариди от Бангладеш и неотразен на етикета алерген (сулфит) на скариди от Еквадор.

Безалкохолни напитки – 2 нотификации: наличие на сибутрамин в детоксикиращ чай от Турция и неразрешено влагане на добавките (Е 200 – сорбинова киселина и Е 210 – бензоена киселина) в нектар от манго от Египет.

Други хранителни продукти/смесени – 2 нотификации: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига по време на транспорт на замразени храни от Украйна и неточности във входящата документация на конфитюр от сини боровинки от Босна и Херцеговина.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: наличие на неразрешената добавка Е 210 – бензоена киселина в доматиена паста от Сирия и несъответствие между идентификационния код на тестовия доклад и този на опаковката на соев сос от Индия.

Алкохолни напитки – 1 нотификация: внос на алкохолни напитки с изтекъл срок на годност от Полша.

Главоноги и продукти от тях – 1 нотификация: наличие на кадмий в замразен октопод от Индия.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: наличие на добавката Е 171 – титаниев диоксид в дъвка от Турция.

Фуражни суровини – 1 нотификация: *Salmonella* в слънчогледово къспе от Украйна.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 1 нотификация: наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в говеждо месо от Бразилия.

През месец март 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Индия с 39 нотификации, следвана от Турция с 22 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 146 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 24 нотификации: наличие на пестицидни остатъци в чъшки чили от Оман и в лозови листа от Иран; наличие на норовируси в гома вакаме (японски деликатес от замразени водорасли) от Тайван и в замразена салата от морски водорасли от Индонезия; неразрешена субстанция хлорпрофам във фасул от Египет; наличие на неразрешената субстанция каранджин в ягоди от Гърция; хлорат в броколи от Испания; високо съдържание на прохлораз в портокали от Турция; наличие на генетично модифицирана зелена папая от Тайланд; наличие на неразрешени пестициди в плодове карамбола (звезден плод)(*Averrhoa carambola*) с неизвестен произход; *Salmonella* в алфалфа от Холандия; наличие на неразрешената субстанция фенбутатинов оксид в червени грейпфрути от Турция; ламбда-цихалотрин в марули от Египет; дихлорфос в чушки от Испания; хлорпирифос в помело от Китай; наличие на

неразрешени субстанции (ацефат, метаамидофос и триазофос) в драконов плод от Индонезия; наличие на неразрешената субстанция дидецилдиметиламониев хлорид в грейпфрути от Турция; пропаргит в пресни ябълки от Украйна; хлорпирифос и диметоат в портокали от Египет; хлорпирифос в ябълки от Украйна; ацефат и метаамидофос във фасул от Мексико; наличие на хепатит А в ягоди от Мароко; наличие на кадмий в авокадо от Доминиканската република и контаминация (фецес) на сушени листа слез от Египет.

Ядки, продукти от ядки и семена – 19 нотификации: наличие на афлатоксини във фъстъци от Парагвай (9) и от Аржентина и в семена егуси от Нигерия; *Salmonella spp.* в сусамена паста от Турция и в орехи от САЩ; недеklarиран алерген (фъстъци) в сусамена паста от Египет; наличие на хлорпирифос в кестени от Турция; пестицидни остатъци в сусам от Нигерия; *Salmonella* в лешникова паста от Турция; наличие на пестициди в семена от копър от Обединените арабски емирства и наличие на охратоксин А в соеви зърна от Канада.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 18 нотификации: наличие на норовируси в миди от Франция (9), от Холандия (4), от Ирландия (2) и от Хърватия; откриване на *Escherichia coli* в миди от Испания и наличие на домоична киселина в миди от Обединеното кралство.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 11 нотификации: високи нива на олово в овчи черни дробове от Обединеното кралство (3) и в салам от Италия; *Salmonella* в кайма от Холандия и в свински колбаси от Ирландия; наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в еленско месо от Обединеното кралство и в говеждо месо от Бразилия; наличие на хепатит Е в колбас пеперони от Финландия и наличие на *Salmonella spp.* в сандвич с месо от дива свиня от Холандия.

Птиче месо и продукти от него – 10 нотификации: *Salmonella enterica ser. Infantis* в охладени пилешки гърди от Украйна (2) и в пресни пилешки бутчета от Полша; *Salmonella spp.* в пилешко месо от бут от Полша и в долни пилешки бутчета, също от Полша; наличие на хлорат в продукт от птиче месо от Тайланд; *Salmonella spp.* и *Listeria monocytogenes* в охладено пуешко месо от Полша; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в охладено птиче месо от Полша; *Salmonella* в пилешки филета от Полша и наличие на *Salmonella* група СО в пилешко филе от Полша.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 9
нотификации: високи нива на ниацин (никотинова киселина) в хранителни добавки от САЩ (3); наличие на неразрешената нова храна (*Eurycoma longifolia*) в хранителни добавки от Полша и от Малайзия; наличие на магнезиев L-треонат в хранителна добавка от Обединеното кралство; наличие на неразрешената нова хранителна съставка серациопептидаза в хранителна добавка, също от Обединеното кралство; неразрешено облъчване на хранителна добавка от Русия и наличие на забранени субстанции в хранителни добавки от САЩ.

Готови ястия и закуски – 9 нотификации: неотразено на етикета на италиански език наличието на ДНК от говеда и птици в юфка от Китай; неразрешени добавки в различни закуски от САЩ; наличие на ДНК от говеда и птици в юфка от Китай; наличие на *Listeria monocytogenes* в хумус от Холандия; наличие на ДНК от птици в соеви снаксове от Китай; наличие на ДНК от птици и свине в приготвена закуска от Китай; наличие на ДНК от птици, говеда и свине в снакс от Китай; недеklarирани алергени (ракообразни) в готова юфка от Китай и откриване на ДНК от свине в чипс с вкус на пържоли, също от Китай.

Риба и рибни продукти – 8 нотификации: високи нива на хистамин във филета от риба тон от Холандия и от Шри Ланка, в риба тон от Шри Ланка и в пресни вакуум пакетирани парчета риба тон, също от Шри Ланка; високи нива на живак в размразени и мариновани вакуум пакетирани парчета от риба меч от Испания, в риба меч, също от Испания и в риба от Сенегал и наличие на *Listeria monocytogenes* в пушена съомга от Обединеното кралство.

Фуражни суровини – 6 нотификации: наличие на пестициди в семена от лен от Украйна; *Salmonella enterica ser. Mbandaka* в рапичен шрот от Беларус; наличие на хлорпирифос в бирена мая от Украйна; наличие на генетично модифициран соев шрот от Украйна, който е декларирани като свободен от генетично модифицирани организми; *Salmonella enterica ser. Senftenberg* в слънчогледово кюспе от Украйна и наличие на *Salmonella* в слънчогледово кюспе, също от Украйна.

Материали в контакт с храни – 6 нотификации: миграция на алуминий от кухненски прибори за сервиране на паста от Китай и от алуминиеви бутилки с вътрешно покритие от полипропилен, също от Китай; високо съдържание на формалдехид в меламинов черпак от Китай; промяна в технологичните свойства

на капачки за бутилки от Обединеното кралство; **неразрешено влагане на пшеничена слама** в изработена от пшеничени фибри и полипропилен кутия за обяд от Китай и **наличие на олово, фталати, фотоинициатори и бисфенол А** в кутия за пица от Турция.

Зърнени и тестени изделия – 5 нотификации: **наличие на пестициди и афлатоксини** в ориз от Индия; **токсини от алтернария** в бебешка храна от Германия; **наличие на чуждо тяло (парче пластмаса)** в зърнени храни от Обединеното кралство; **наличие на афлатоксини и фумонизини** в царевично брашно от Того и **наличие на генетично модифициран ориз** в оризова юфка от Виетнам.

Други хранителни продукти/смесени – 4 нотификации: **възможен внос на забранени и замразени ветеринарномедицински препарати** от Южна Корея; **наличие на алерген (млечен протеин)** в бирена мая от Естония; **високо съдържание на пестицидни остатъци** в чушки от Мароко и **наличие на ДНК от птици и свине** в готови спагети от Китай.

Билки и подправки – 4 нотификации: **наличие на пирилизидинови алкалоиди** в сушено орегано от Турция; **фенамидон** в босилек от Израел; ***Salmonella*** в лют червен пипер от Турция и **наличие на етиленов оксид** в лаврови листа, също от Турция.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 3 нотификации: **наличие на неразрешените нови хранителни съставки (*Clavaria militaris*, *Cordyceps*, *Inonotus obliquus*, *Chaga*, *Tremetes versicolor* и Турска опашка)** в кафе от гъби от Китай; **контаминация с ароматни въглеродороди на минерални масла (МОАН)** на изпечено кафе от Етиопия и **високи нива на пирилизидинови алкалоиди** в черен чай от Кения.

Ракообразни и продукти от тях – 3 нотификации: **високо съдържание на сулфит** в сготвени скариди от Еквадор и в охладени и сготвени скариди от Венецуела и **наличие на *Listeria monocytogenes*** в цели сготвени скариди от Холандия.

Мляко и млечни продукти – 3 нотификации: **наличие на *Listeria monocytogenes*** в сирене от Франция и в концентрирано козе мляко от Холандия и **наличие на веротоксигенна *Escherichia coli*** в сирене от сурово мляко от Италия.

Безалкохолни напитки – 3 нотификации: **недеклариран алерген (мляко)** в ройбос (вид билков чай с антиоксидантни свойства, приготвен от храстовидно растение от Южна Африка) от Германия; **неточно етикетирани и повишено съдържание на Е 210 – бензоена киселина** в безалкохолна напитка с вкус на гуарана от Бразилия и **високо съдържание на Е 210 – бензоена киселина** в лимонада от САЩ.

Вода за човешка консумация (други) – 2 нотификации: **голямо количество на бактерии** в натурална изворна вода от Финландия и **влошени органолептични характеристики** на натурална минерална вода от Словения.

Главоноги и продукти от тях – 1 нотификация: **наличие на кадмий** в замразен октопод от Индия.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: **недеклариран алерген (пшеничено брашно)** в микс от сладки от Испания.

Мазнини и масла – 1 нотификация: **наличие на диоксини** в палмови мастни киселини от Испания.

През месец март 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Китай с 14 нотификации, следван от Холандия с 11 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 94 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Фуражни суровини – 13 нотификации: **наличие на диоксини** в vinasse (страничен продукт от производството на захар и етанол) от Франция и в плодова пулпа от Чехия; **наличие на *Salmonella*** в рапичен шрот от Полша и в рибно брашно от Дания; **изтекъл срок на годност** на минералните добавки (калциев двухлорид, магнезиев двухлорид и амониев хлорид) от Холандия; **наличие на плесени** във фуражни фъстъци, също от Холандия; **наличие на пестицидни остатъци** във фуражни суровини от Украйна; **високо съдържание на арсен** в дикалциев фосфат дихидрат от Китай; **наличие на *Salmonella enterica ser. Senftenberg*** в соев шрот от Германия; **високо съдържание на цинк** в пълноценен фураж за малки прасета от Германия; **наличие на *Salmonella enterica ser, Agona*** в слънчогледов шрот от Украйна; ***Salmonella enterica ser. Mbandaka*** в преработен животински протеин (пуешко трупно брашно) от Италия и **голямо количество на семена от татул** в сорго от Франция.

Зърнени и тестени изделия – 12 нотификации: наличие на неразрешената добавка Е 110 – Сънсет жълто FCF в царевичен снакс от Филипините (4); неразрешен внос на сладкиши от Оман, които съдържат животински продукти; наличие на фумонизини в царевично брашно от Франция; наличие на нова неразрешена храна канабидиол (CBD) в бисквити и желирани бонбони от Холандия; висока концентрация на имидаклоприд и ацетамиприд в ориз от Пакистан; наличие на компоненти на минерални масла (MOSH/MOAH) в ориз от Индия; високи нива на хидроцианова киселина в брашно от маниока от Холандия; наличие на плесени в шоколадови бисквити от Италия и наличие на чужди тела (парчета пластмаса) в хляб от Холандия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 10 нотификации: наличие на *Salmonella spp.* в замразено свинско месо от Испания, в охладено говеждо месо от Уругвай и в говежди обрезки от Полша; *Salmonella* в замразени свински обрезки от Германия и в говежди обрезки от Уругвай; наличие на *Listeria monocytogenes* в партида нарязани лютивни колбаси „пеперони“ с неизвестен произход; наличие на ветеринарномедицинския препарат диметридазол в мариновано пилешко шишче от Тайланд; наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в пастети за хамбургери от Германия; възможно наличие на *Sacrosporidium* в телешко месо от Холандия и органолептичен проблем със сготвена шунка с неизвестен произход.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 9 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка серапептаза в хранителни добавки предлагани в Интернет (2); неразрешена нова храна L-алфа глицерилфосфорилхолин в хранителна добавка от Австрия; наличие на неразрешена нова хранителна съставка индол-3-карбинол в хранителна добавка от Унгария; неотразени на етикета алергени (ракообразни и риба) на хранителни добавки от Испания; наличие на неразрешените нови хранителни съставки *Tremetes versicolor L.* и индол-3-карбинол в хранителни добавки от Австрия; наличие на неразрешени нови хранителни съставки серациопептидаза и алфа глицерилфосфорилхолин в хранителни добавки от САЩ; наличие на неразрешена нова хранителна съставка и високо съдържание на берберин в хранителна добавка от Холандия и високо съдържание на цинк в хранителна добавка, също от Холандия.

Птиче месо и продукти от него – 7 нотификации: хранителен взрив, предизвикан от *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в замразени патешки гърди от

Унгария; **наличие на *Salmonella enterica* ser. *Enteritidis*** в стада с еднодневни бройлери от Чехия; ***Salmonella enterica* ser. *Agona*** в пуешко месо от Полша; ***Salmonella enterica* ser. *Reading*** в пуешки филета от Германия; **липса на идентификационна марка** върху опаковката на пилешки шишчета (кебап) от Румъния; **наличие на *Salmonella enterica* ser. *Enteritidis*** в замразени патешки гърди от Унгария и **наличие на *Salmonella* spp.** в пилешки филета от Полша.

Плодове и зеленчуци – 6 нотификации: ацетамиприд в плодове нар от Турция (2); хлорпирифос и луфенурон в пролетен лук от Египет; **наличие на неразрешената добавка етилендиаминтетраоцетна киселина (EDTA)** в консервирани репички от Египет; **наличие на хлорпирифос** в лозови листа от Гърция и диметоат в портокали от Италия.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: материал в контакт с храни (кухненски прибор) от Китай, **който не е преминал необходимите проверки на граничния пункт (Дания)**; **механична нестабилност** на емайлиран черпак от Чехия; **обелване на незалепващото покритие** на тава за печене на торти от Китай и **миграция на фотоинициатори от опаковката** в овче сирене от България.

Ядки, продукти от ядки и семена – 4 нотификации: **наличие на неразрешена нова храна семена от растението *Coix lacrima-jobi* L.** от Китай; **недеклариран алерген (синап)** в семена от амарант от Индия; **липса на здравни гаранции и неизвестен произход** на ядки и подправки от Испания и **наличие на афлатоксин В1** във фъстъци от Парагвай.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: **неразрешено наличие на ДНК** от свине, говеда и птици в юфка от Китай; **наличие на ДНК от говеда и птици** в юфка от Китай; **контаминация с фуран** на бебешка храна от Германия и **неразрешено наличие на ДНК от говеда, свине, кокошки и пуйки** в хранителни заготовки от Китай.

Комбинирани фуражи – 3 нотификации: **неразрешено наличие на ДНК** от преживни животни във фураж за риба от Холандия и от Германия и **наличие на неразрешената фуражна добавка за кучета (лантанов карбонат)** в продукт от Италия.

Билки и подправки – 3 нотификации: антраквинон в кардамон от Индия; пирилизидинови алкалоиди в орегано от Турция и наличие на неразрешаната храна билката цвете маршмелоу (*Althaea officinalis*) в чай от Йордания.

Други хранителни продукти/смесени – 3 нотификации: наличие на ДНК от птици в гранулиран пилешки бульон от Китай; партида с крекери с месен екстракт от Тайван, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт (Холандия) и партида с различни ароматизанти от Тайван, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт (Холандия).

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: наличие на неразрешена нова хранителна съставка *Clitoria ternatea* в билков чай от Франция и в чай с неизвестен произход.

Сладкарски изделия – 2 нотификации: наличие на неразрешена нова храна канабидиол (CBD) в сладки и други сладкарски изделия от Холандия и високо съдържание на оцветителя Е 110 – Сънсет жълто FCF в сладкиши от САЩ.

Риба и рибни продукти – 2 нотификации: недостатъчна термична обработка на пушена съомга от Норвегия и твърде високи нива на основен летлив азот в замразена съомга, също от Норвегия.

Мляко и млечни продукти – 2 нотификации: влошени органолептични характеристики (кисел вкус и подути капачки) на кисело мляко с неизвестен произход и влошени органолептични характеристики (кисел вкус и подути капачки) на нискомаслен млечен десерт от Франция.

Безалкохолни напитки – 2 нотификации: процес на газирание, който предизвиква разширяване и избиване на кенове с безалкохолна напитка от Холандия и наличие на плесени в портокалов сок, също от Холандия.

Храни за домашни любимци – 2 нотификации: неразрешена фуражна добавка (витамин K1) в храна за домашни любимци от Дания и наличие на *Salmonella* в сурова храна за домашни любимци от Холандия.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: наличие на ДНК от свине в подправка за сос талиателе със захар от Китай и партида с дресинг с пчелен мед

и горчица от Обединеното кралство, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки в граничния пункт (Холандия).

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: наличие на ветеринарно медицинския продукт тернидазол в скариди от Виетнам.

Мазнини и масла – 1 нотификация: наличие на ароматни въглеродороди от минерални масла (МОАН) в палмово масло от Обединеното кралство.

Фуражни премикси – 1 нотификация: наличие на *Salmonella enterica ser. Mbandaka* в соеви люспи от Холандия.

Натурални минерални води – 1 нотификация: висока концентрация на нитрити в минерална вода от Турция.

През месец март 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия с 14 нотификации, следвана от Китай с 8 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

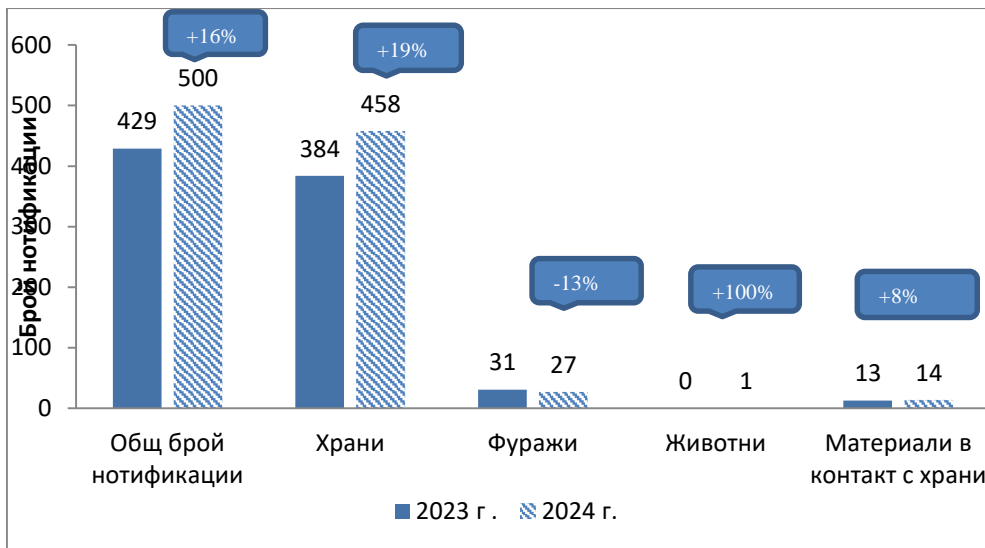
За месец март 2024 г. България е нотифицирана два пъти.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на броя нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за м. март 2023 г. и м. март 2024 г. На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни и животни. Най-много нотификации са докладвани при храните. **Повишение** се наблюдава при общия брой нотификации с 16%, при храните с 19%, при материалите в контакт с храни с 8% и при категория животни със 100%. **Понижение** има само при фуражите с 13%.

През месец март 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички категории нотификации с изключение на фуражите.

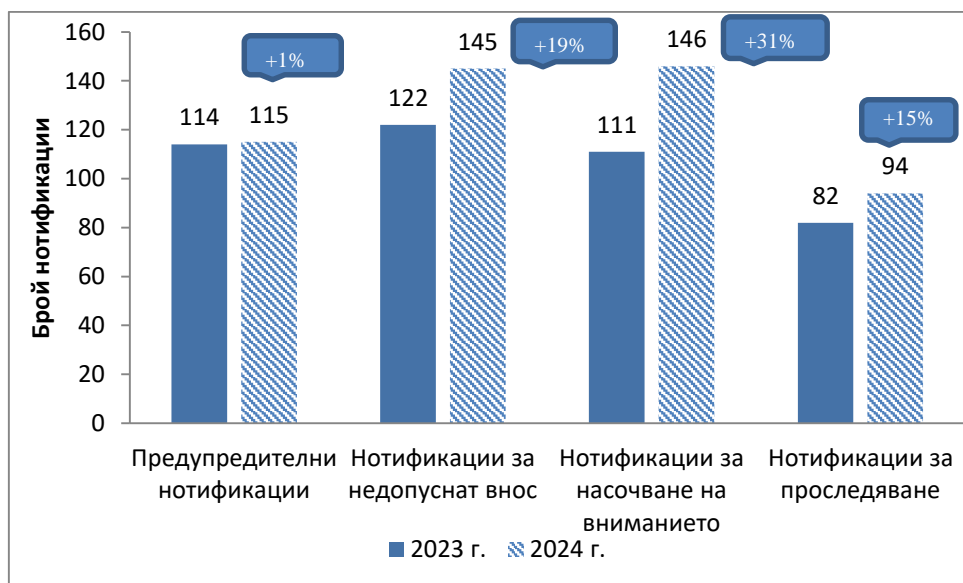

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. март 2023 г. и м. март 2024 г.

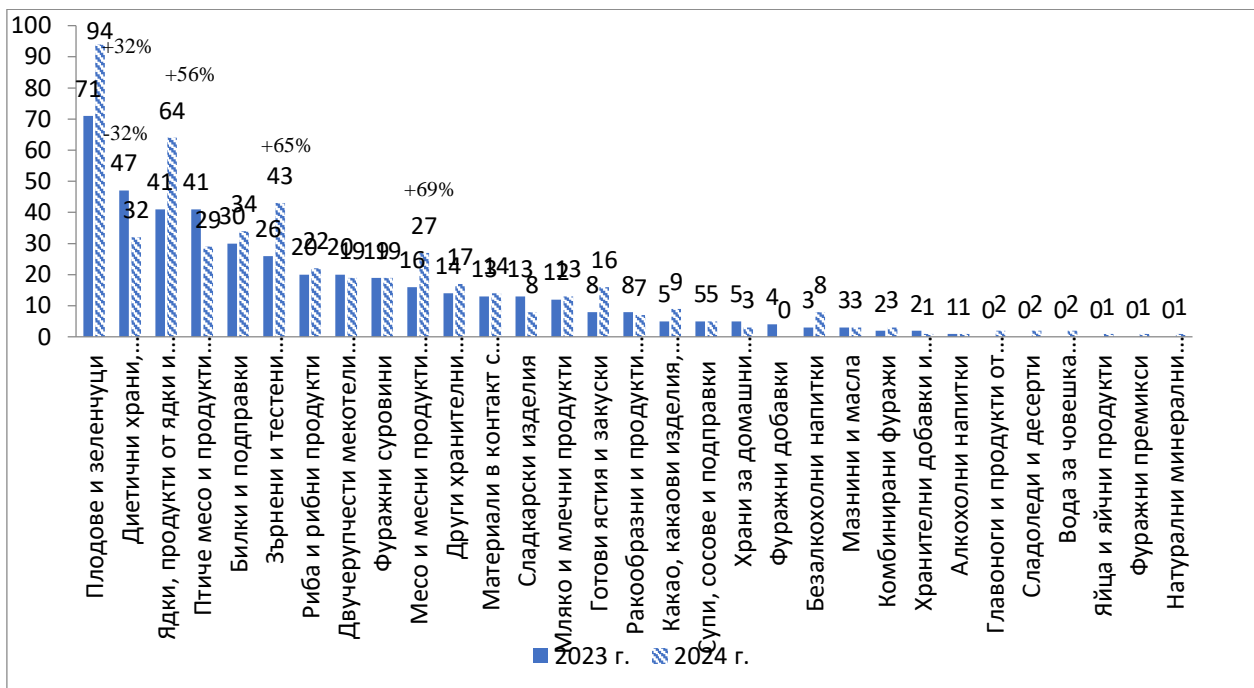
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по вид. Най-много съобщения има при нотификациите за насочване на вниманието. **Повишение** се наблюдава при предупредителните нотификации с 1%, при нотификациите за недопуснат внос с 19%, при нотификациите за насочване на вниманието с 31% и при нотификации за проследяване с 15%.

През месец март 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички видове нотификации.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

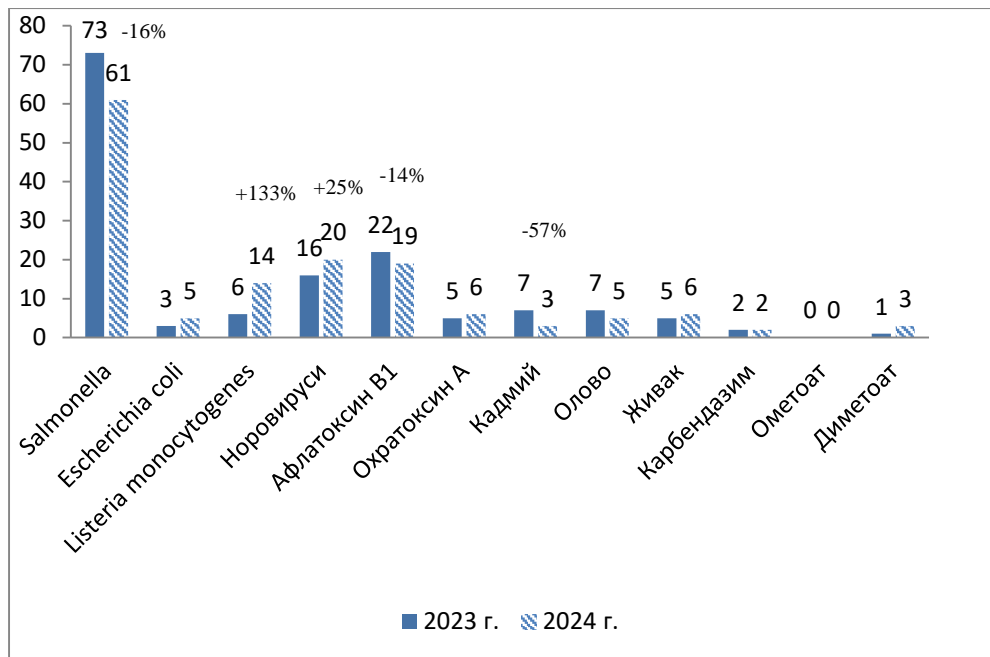
На *фиг. 4* са съпоставени данните за **месец март 2023 г. и м. март 2024 г.** според **категории продукти. Повишение** се наблюдава при: „Плодове и зеленчуци“ с 32%; при „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 56%; при „Зърнени и тестени изделия“ с 65% и при „Месо и месни продукти (различни от птиче месо)“ с 69%. **Спад** се наблюдава само при „Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“ с 32%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците март 2023 г. и март 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички посочени категории продукти с изключение на диетичните храни, хранителни добавки и обогатени храни, където се наблюдава спад.

На *фиг. 5* са показани някои от основните **причини** за нотифициране на храните и фуражите за месец **март 2023 г. и м. март 2024 г.** При патогенните микроорганизми се наблюдава **повишение** като при *Listeria monocytogenes* където достига 133%, а при норовирусите с 25%. Изключение прави *Salmonella*, където се наблюдава **спад** с 16%. При микотоксините се наблюдава **спад**, като при афлатоксин В1 достига 14%. При тежките метали се наблюдава **относителен спад** като при кадмия достига 57%. Пестицидите запазват **ниски нива**.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците март 2023 г. и март 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на спад при част от патогенните микроорганизми, при част от микотоксините и при тежките метали. Изключение правят само листерията и норовирусите от патогенните микроорганизми. Пестицидите запазват ниски нива.

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ - <https://corhv.government.bg/RASFF>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис
младши експерт в Дирекция КРОКЦ
11.04.2024 г.